

Below Zero

Forholdet mellem Indien og Pakistan er historisk dårligt. I går gennemførte indiske specialenheder "kirurgiske angreb" mod formodede terrorceller på den pakistanske side af grænsen, og for 10 dage siden angreb jihadier fra Pakistan en indisk militærbase. Høgene i Indien kræver hævn og hårdhændet handling, men statsminister Modi træder varsomt. Det er en farlig situation, og Indien har fat i den lange ende.

De fire jihadier angreb ved daggry. De klippede hul i hegnet, sneg sig ind på basen og kastede håndgranater mod en række dieseltønder, placeret i nærheden af barakkerne. En kraftig brand bredte sig til teltene, hvor soldaterne sov. Dem som ikke døde i flammerne, blev skudt, som de kom løbende ud.

Angrebet varede kun en halv time, men blev det blodigste angreb på en indisk militærbase i 25 år. 19 soldater døde og 50 såret. Ingen af de fire jihadier overlevede.

Line of Control

Basen i Uri lå kun seks kilometer fra den såkaldte Line of Control (LoC), den reelle grænse mellem Indien og Pakistan i Kashmir, og føjede dermed endnu et kapitel til den lange konflikt mellem de to lande.

De fire gerningsmænd menes at tilhøre Jaish-e-Mohammed, en islamistisk terrororganisation med tætte forbindelser til den pakistanske efterretningstjeneste. Ifølge inderne var de udstyret med pakistansk isenkram; maskinpistoler, feltrationer og GPS-udstyr – hvis oprindelige koordinater placerede dem på den pakistanske side af LoC.

Et nyt lavpunkt

I de følgende dage lød højlydte krav om hævn og gengældelse fra pensionerede generaler, prominente Tv-værter og en

højtstående politiker i statsministerens eget parti, der krævede "en kæbe for en tand". Pakistan var den egentlige dukkefører, og skulle straffes hårdt og kontant, mente de. Forholdet mellem Indien og Pakistan nåede et nyt lavpunkt i det 21. århundrede.

Nedturen startede den 2. januar 2016, da en indisk luftbase i Pathankot, Punjab blev udsat for et angreb, der i påfaldende grad mindede om angrebet på Uri (se [Mod nye horisonter](#)). Også her mente man, at Jaish-e-Mohammed stod bag. Pakistan afviste alle anklager, og anholdte en formodet indisk spion i Baluchistan under stor fanfare.

Kashmir – alle konflikters moder

For nogle måneder siden strammede konflikten for alvor til, da indiske styrke dræbte den populære oprørsleder Burhan Wani og antændte en intifada i Kashmir (se [Det ulmer i Kashmir](#)). Oprøret raser nu på tredje måned og har kostet 90 demonstranter livet og flere tusind sårede i mødet med indisk politi og militær.

Pakistan har kritiseret Indien i de skarpeste vendinger, og genoplivet deres gamle krav om en lokal folkeafstemning om Kashmirs fremtid (en øm tå for Indien, da kravet bygger på en næsten 70 år gammel FN-resolution).

Indien svarede igen med anklager om pakistansk støtte til Burhan Wanis kampfæller, og begyndte at træde på Pakistans egen ligtorn, Baluchistan, hvis oprør Pakistan mener Indien støtter. På Indiens uafhængighedsdag den 15. august udtrykte Modi sympati for Baluchistans folk, og skabte ny bølgegang mellem de to lande. I Baluchistan viftede den lokale separatistbevægelse med indiske flag.

Duen Modi

Stemningen var derfor spændt til det yderste, da Uri blev angrebet, og de indiske lænestolsgeneraler og hindunationale

strammere forventede da også en skarp militær respons – ikke mindst fordi Modi gik til valg på en hård kurs overfor Pakistan, og i øvrigt aldrig fik hævet angrebet på Pathankot-basen.

Skuffelsen var derfor stor blandt høgene, da Modi i stedet udfordrede Pakistan til en "dyst på arbejdsløshed og barnedødelighed", som han sagde i sin første offentlige udtalelse efter Uri-angrebet. Det var en noget anden sabelraslen, end de havde håbet på. Modi træder varsomt, og med god grund.

Hellere pennen end sværdet

For det første er den militære løsning for risikabel. Aftenen før angrebet på Uri udtalte den pakistanske forsvarsminister i TV, at han ikke ville tøve med at bruge atomvåben, hvis det blev nødvendigt. Pakistan har aldrig afskåret sig fra en "first strike" option – i modsætning til Indien, og en større konventionel krig er derfor udelukket. Desuden vil et militært indgreb svække de politiske kræfter i Pakistan, der ønsker forsoning.

For det andet er diplomatisk isolering og økonomisk styrke et langt mere effektivt våben. Indien har indgået alliancer med Iran og Afghanistan, og er dermed godt på vej til at inddæmme Pakistan. Indien har været den glade giver af store udviklingsprojekter i Afghanistan siden 2001, blandt andet den nye parlamentsbygning i Kabul.

Det er næppe et tilfælde, at Afghanistan var en af de tre lande, der i sidste uge bakkede Indien op i sin boykot af det planlagte SAARC-møde i Pakistan i november (Sydasiens økonomiske samarbejdsorganisation). Nu bliver mødet aflyst.

Et klemt Pakistan

I sommers indgik Modi en aftale med Iran om massive investeringer i iransk industri og et stort havneanlæg nær den

pakistanske grænse. Samtidig har Modi opbygget nære forhold til både USA og Rusland. Pakistan sidder tilbage med sin eneste trofaste ven, Kina.

Endelig har Modi antydnet, at han vil genoverveje den gamle *Indus Waters Treaty*: "blod og vand flyder ikke sammen" sagde han lettere truende forleden. Traktaten, som blev indgået i 1960, og fordeler vandet fra de seks floder, som Indien og Pakistan har til fælles.

Desværre for Pakistan, flyder alt vandet gennem Indien først. Det giver Indien nogle oplagte pressionsmuligheder. Selv de mindste reduktioner af vandtilførsel til Pakistan kan have store konsekvenser.

Og netop derfor kan Modi nøjes lidt bulder og brag over grænsen. Han har masser af andre tangenter at spille på.

For relaterede artikler:

- [The Diplomat](#), 24. september 2016: *Could India and Pakistan Go to War?*
- [The Times of India](#), 28. september 2016: *How India plans to use Indus Water Treaty to turn the heat on Pakistan*
- [The Diplomat](#), 30. september 2016: *The Uri Attack and the Civil-Military Divide in Pakistan's Kashmir Policy* (om den pakistanske side af kabalen)
- [The Wire](#), 29. september 2016: *Indian Surgical Strikes Against Terrorists in Pakistan: What We Know, What We Don't Know* (for analyse af nattens angreb mod Pakistan)

Photo Credit: [OlegD](#) / [Shutterstock.com](#)

Uden mad og drikke...

For 16 år siden svor Irom Sharmila, at hun ikke ville indtage mad og drikke, rede sit hår eller se sig i spejlet førend den kontroversielle AFSPA lov blev afskaffet. Loven giver det indiske militær vidtrækkende beføjelser i urolige områder, blandt andet hendes egen delstat Manipur i det nordøstlige Indien. I sidste uge afsluttede hun sin sultestrejke, men loven står stadig ved magt. Var kampen forgæves?

Den 9. august brød Irom Sharmila verdens længste sultestrejke foran en samlet verdenspresse. Hun spiste lidt honning fra sin finger, skar en grimasse og proklamerede, at kampen fortsatte på demokratisk vis. Nu ville hun stille op til valg som delstatsleder med det ene formål at afskaffe AFSPA-loven. Det var en ny strategi mod samme mål.

Kursskiftet kom i erkendelse af den indiske regerings urokkelighed. I næsten 16 år var hun blevet stillet for en dommer hver 14. dag, hvor hun fastholdt sin intention om sultestrejke. Derefter blev hun ført tilbage til det lokale hospital og tvangsfodret med sondemad gennem næsen, officielt fordi selvmord er forbudt i Indien.

Et ikon mod AFSPA

Men reelt var der mere på spil, for Irom Sharmila er med tiden blevet selveste ikonet i kampen mod AFSPA, ikke kun i sin egen delstat Manipur, men i hele det nordøstlige Indien og Kashmir, hvor loven er gældende. Og statsmagten ønsker ikke en martyr i den kamp.

Derfor blev Irom Sharmila mandsopdækket døgnet rundt af 40 personer, herunder fem læger og 12 sygeplejersker, der sikrede, at hun tre gange om dagen fik den nødvendige blanding af vitaminer, kulhydrater, proteiner og afføringsmiddel op gennem et rør i næsen. Hun nægtede at drikke, og børstede sine tænder med et stykke tørt bomuld.

Irom Sharmilas metoder var lige efter Mahatma Gandhis bog: passiv modstand, ikke-vold og sultestrejke. Men i modsætning til Gandhi, førte Sharmilas protest ingen vegne. Gandhi nød større folkelig opbakning, fik mere bevågenhed og blev i øvrigt ikke tvangsfodret af myndighederne. Det gav en naturlig bagkant på enhver protestaktion.

Massakren i Malom

Irom Sharmilas aktion startede i november 2000, da indiske soldater skød og dræbte 10 uskyldige mennesker ved et busstopsted i landsbyen Malom i Manipur. Massakren skete i forbindelse med et bombeangreb på soldaternes militærkonvoj udført af den lokale oprørsbevægelse.

Delstaten Manipur har – ligesom de fleste andre nordøstlige delstater – været plaget af vedvarende uroligheder i snart 50 år. Især 1980'erne og 90'erne gik det hårdt for sig. Årsagerne er komplekse og mangfoldige, men bunder især i en manglende folkelig tilknytning til den indiske nation og en stor etnisk diversitet. Der findes over 470 etniske grupper i det nordøstlige Indien, der taler 400 sprog og dialekter.

Nogen af grupperne kæmper derfor for løsrivelse fra Indien. Andre udkæmper en etnisk krig mod gamle ærkefjender. Andre igen – især nu om dage – er gemene røverbander, der lever af afpresning.

Den koloniale arv

Det var i forbindelse med den voksende lovløshed i nordøst, at regeringen i 1958 indførte den såkaldte AFSPA-lov (*Armed Forces Special Powers Act*). Loven er egentlig et kolonialt efterladenskab, indført af briterne i forbindelse med Quit India kampagnen den 9. august 1942 – i øvrigt samme dato som Irom Sharmila afsluttede sin sultestrejke. Næppe et tilfælde.

Med Quit India kampagnen opfordrede Mahatma Gandhi og Kongresbevægelsen inderne til civil ulydighed overfor

kolonimagten, på et tidspunkt, hvor briterne var allermost sårbare og japanerne havde kurs mod Indien. Myndighederne svarede igen med en særlig håndfast lov, der gav militæret frie tøjler til at knuse enhver dissens. AFSPA.

Licence to Kill

Loven ophæver de almindelige grundlovssikrede borgerrettigheder i områder hvor lokale myndigheder er ude af stand til at sikre lov og orden. Sikkerhedsstyrker må ransage biler og bygninger og foretage anholdelser uden kendelse (dog skal de overdrages til politiet "så hurtigt som muligt, med rapport om omstændighederne for anholdelsen"). Officerer må beordre anvendelse af dødelig magt, og kan kun retsforfølges med særlig tilladelse fra regeringen.

Tilhængere af AFSPA fastholder, at militæret ville stå magtesløs i kampen mod oprørsgrupper uden disse særlige rettigheder. De påpeger, at loven kun er blevet brugt i de mest ekstreme situationer (Nordøstindien 1958, Punjab 1983 og Kashmir 1990), hvor Indien har været ramt af væbnet oprør, og hvor løsrivelsesgrupper truer Indiens sammenhængskraft. Uden AFSPA – siger de – havde den indiske stat aldrig besejret sikhernes velorganiserede, og af Pakistan støttede, oprør i Punjab i 1980'erne.

Kritikere, herunder FN og den indiske venstrefløj (om end det i teorien venstreorienterede Kongresparti troligt har støttet loven i alle år), mener at AFSPA er upassende for et demokrati som Indien. Samtidig mener de, at loven bare gør ondt værre. Sikkerhedsstyrker med frie tøjler vil uvægerlig føre sig frem med større voldsomhed, og det giver anledning til yderligere oprør. Situationen i Kashmir lige nu fremhæves som et skoleeksempel på dét (se [Det ulmer i Kashmir](#)).

Historiske skeletter

Irom Sharmila har skabt debat om AFSPA, men får næppe loven afskaffet, også selvom hun mod forventning skulle blive

Manipurs delstatsleder næste år. Centralregeringen i Delhi har det sidste ord i sagen, og er – som alle deres forgængere – rundet af Indiens historie. Og den historie skaber grundlag for AFSPA.

Delingen af Britisk Indien for præcis 69 år siden i dag førte til masse mord og flygtningestrømme i et episk omfang (med op til en mio. døde og cirka 17 mio. flygtninge til og fra Indien og Pakistan).

Den erfaring har været styrende for enhver siddende indisk regering lige siden. Aldrig mere skulle nationens sammenhængskraft udfordres, enhver løsrivelsesbevægelse skulle imødegås med dialog og demokratisk kompromis, og – om nødvendig – med væbnet magt. I statsmagts optik er AFSPA derfor nødvendig.

Og derfor bliver AFSPA sandsynligvis først afskaffet når den sidste oprørsgruppe i Manipur har nedlagt våbnene, som det i øvrigt var tilfældet i nabostaten Tripura sidste år. Desværre er Manipur stadig hærget af en palette af mere eller mindre tvivlsomme oprørsgrupper, så der venter stadig en hård kamp for Irom Sharmila.

For AFSPA-tilhængernes argumentation, www.swarajyamag.com

For [filmklip](#) over Irom Sharmilas første honning

Indlæg på [Radio 24syv](#)

Se derudover nyttige artikler:

- [Scroll.in](#)
- [The Independent](#)
- [The Times of India](#)
- [The Hindustan](#)
- [The Economist](#)

Det ulmer i Kashmir

I fredags blev Burhan Wani dræbt af indiske sikkerhedsstyrker i Kashmir. Han kæmpede for Kashmirs løsrivelse fra Indien og var oprørsbevægelsens "poster boy", deres smukke ansigt udadtil. Siden har myndighederne indført udgangsforbud, lukket skolerne ned og aflyst en stor pilgrimsfærd. Alligevel er titusindvis af borgere gået på gaden. Indtil videre er 21 døde og mere end 200 sårede i sammenstød med politi. Mange frygter, at Burhan Wanis død puster liv i en gammel konflikt.

Det havde glædet Burhan Wani, at han toppede på Twitter dagen efter sin død. De sociale medier var hans primære slagmark; det var hér han skilte sig ud fra de andre skæggede jihadier. Burhan opdaterede Facebook og WhatsApp med en lind strøm af billeder og filmklip fra slagmarken i Kashmirs dybe skove:

Burhan med Kalashnikov. Burhan iført kamuflagetøj. Burhan omkring lejrbalet, hvor han jokede med kammeraterne, spillede cricket i bjergene og holdt glødende brandtaler mod politi og militær. Det var krigerromantik fra første parket, med adgang fra selv den tyndeste Wi-Fi forbindelse.

Vold avler vold

Burhan Wani sluttede sig til oprørsbevægelsen som 15-årig. Han kom fra en veluddannet familie. Hans far var forstander på det lokale gymnasium, hans mor havde en universitetsuddannelse, og selv var han en mønsterelev med gode karakterer.

Men i 2010 blev han stoppet af indisk militær sammen med sin bror. De fik tæv, han blev ydmyget, og et par måneder senere sluttede han sig til den islamistiske oprørsbevægelse *Hizbul Mujahideen*.

Han steg i graderne, blev bevægelsens yngste leder og den mest kendte oprører i Kashmir i mange år. For han var en lokal dreng, ikke en ukendt kriger fra Pakistan. Han stod frem uden tildækket ansigt. Han var veltalende og sympatisk, og hans historie vakte gehør i den brede befolkning.

Snart stod han øverst på indernes dødsliste, med en million rupees i dusør hængende over sit hoved. For et par måneder siden sagde hans far med nærmest profetisk sikkerhed: "Jeg afventer Burhans lig. Oprørerne overlever i gennemsnit syv år, og han har levet i seks. Så jeg ved, at hans tid nærmer sig..."

En skrøbelig fred

De nyeste uroligheder kommer efter en længere periode med umiddelbar ro. De seneste fem år er turisterne flokkedes til Kashmir i et omfang, der ikke er set siden oprøret startede i 1989.

I 2015 besøgte én million indiske og 30.000 udenlandske turister Kashmir. Sikkerhedssituationen er generelt stabil, bortset fra sporadiske bataljer mellem indisk og pakistansk militær langs *Line of Control* (LoC).

Op gennem 1990'erne og frem til midten af 00'erne udgjorde urolighederne i Kashmir Indiens største interne sikkerhedsproblem. Kashmir er Indiens eneste muslimsk dominerede delstat, og mange kashmirier har aldrig følt sig hjemme den indiske nation. Oprøret startede, da den sekulære *Jammu Kashmir Liberation Front* (JKLF) trak våben for et selvstændigt Kashmir.

Snart fulgte islamistiske jihadier med kamperfaring fra Afghanistan, der ønskede Kashmir underlagt Pakistan. Disse bevægelser – især *Hizbul Mujahideen* og *Lashkar-e-Taiyyba* – fik massiv støtte af Pakistan, og kastede delstaten ud i et orgie af terror rettet mod de lokale hinduer. De ønskede et Kashmir rensat for vantro og fordrev omkring 300.000 hinduer fra deres hjem.

Indien svarede igen, og indsatte en halv million soldater i delstaten. Civilbefolkningen blev udsat for overgreb fra begge sider, med vilkårlige henrettelser og tortur. Mindst 50.000 mennesker mistede livet.

Da oprøret ebbede ud

I midten af 00'erne ebbede oprøret ud. Pakistan neddrolede deres støtte til jihadierne og inderne satte sig tungt på forsyningsruterne henover grænsen. Desuden nød de udenlandske jihadier stadig mindre opbakning i den brede befolkning. De var trætte af krigen, og delte generelt ikke jihadiernes islamiske ideologi og deres ønske om sammenlægning med Pakistan. Dødstallet faldt markant (se graf) og Kashmir gennemførte delstatsvalg med rimelig deltagelse i 2008.

Alligevel fortsatte undertrykkelsen. Jf. to omdiskuterede love – PSA (*Public Safety Act*) og AFSPA (*Armed Forces Special Powers Act*) – havde politiet ret til at fængsle borgere uden rettergang, mens militæret var straffri i forhold til overgreb. Og det gjorde de så; fængslede og torturerede (se også Amnesty Internationals [rapport fra 2015](#)).

Da unge i 2010 gik på gaden for at demonstrere mod overgreb, blev de mødt med skarpe skud. Over 110 blev dræbt. Ønsket om væbnet modstand slog rod i en ny generation, herunder Burhan Wani.

De ny jihadier

I modsætning til 1990'erne jihadier, er de nye oprørere forankret i lokalmiljøet. De kommer ikke fra Pakistan. Mange af dem veluddannede, har gode jobs og træder offentligt frem på de sociale medier. De er ikke længere anonyme.

Som den lokal politichef i det urohærgede Pulwama-distrikt sagde fornyligt: "De unge sidder i timevis og ser de videoer, som de lokale militante uploader... deres eneste rollemodeller er oprøre med våben som Burhan. Vi har ikke været i stand til at give dem nogen alternative rollemodeller".

Og i modsætning til de udenlandske krigere, er de nye oprørers vrede ikke rettet mod lokale hinduer og pilgrimme, men mod militærets brutalitet og deres manglende respekt for borgerrettigheder. Det var i hvert fald Burhan Wanis budskab.

Den lokale forankring har tilsyneladende givet oprørerne en stærk opbakning i befolkningen, især i det sydlige Kashmir. Der berettes om hele landsbyer, der møder op, når der er væbnede sammenstød i området. De kaster med sten mod militæret og hjælper oprørerne med at flygte. Det skete ikke i 1990'erne.

Status quo

På overfladen handler oprøret om undertrykkelse og desillusion. Den massive militære tilstedeværelse, deres brutale fremfærd, deres foragt for basale rettigheder, den manglende politiske dialog, den høje arbejdsløshed, den evige status quo, er alle kilder til frustration og fremmedgørelse blandt de unge. Og der er mange unge. 60% af Kashmirs befolkning er under 30 år.

Derudover taler visse iagttagere om en gryende nationsfølelse blandt Kashmirs unge, der er vokset ud af det snart 30 år lange modsætningsforhold til den indiske stat, samt den stigende hindunationalisme i Indien. Det har skabt en national modkultur i det muslimsk dominerede Kashmir.

Sidste års lynchning af Mohamed Akhlaq i Bisada (se indlæg [Det var bare lammekød](#)), mistænkt for at spise oksekød, og en lignende sag mod en lastbilchauffør i Kashmir, der fik kastet brandbomber ind i førerhuset, hænger ved i den kollektive bevidsthed.

Samfundets skyld

Den nuværende oprørsbevægelse er stadig for lille til at udfordre det indiske militær. Analytikere mener, at oprørerne blot udgør nogle hundrede mand. De nyder ikke samme støtte fra Pakistan, som deres forgængere, og selvom store dele af befolkningen måske sympatiserer med deres kamp, kender de prisen for oprør – mange savner de gyldne tider, hvor turister valfartede til Kashmir.

Men også i 1989 startede oprøret i det små. Da Indien næppe nogensinde giver Kashmir fra sig, står valget mellem krig eller forsoning. Det bør give anledning til selvransagelse hos magthaverne.

Se også relevante artikler

- The Diplomat: [Why violence in Kashmir is getting worse](#)
- The Diplomat: [Kashmir is slipping away from India](#)
- Hindustan Times: [The young militants of Kashmir](#)
- QZ: [Kashmir on the edge](#)
- The Economist: [Rough sleeping](#)

Samt indlæg i [P1 Morgen](#) den 25.07.2016

Mod nye horisonter

Statsminister Modi er blevet kritiseret for at føre en slingrende kurs over for Pakistan, men i virkeligheden er alt som det plejer. Modi følger samme strategi som tidligere regeringer, blot med større patos og ihærdighed. For Indien har fat i den lange ende, og Pakistan er på vej ud af et sidespor.

Først offentliggjort på Kongressen.com

Da Narendra Modi stadig var i opposition, hånede han den daværende regering for at skrive "kærlighedsbreve" til Pakistan. Når han kom til magten, skulle Pakistan nok få kærligheden at føle, sagde han: "Jeg vil tale til Pakistan i et sprog, som de forstår".

Derfor vakte det opsigt, da Modi et halvt år senere inviterede sin pakistanske modpart, Nawaz Sharif, med til sin indvielse som statsminister i maj 2014.

Bænket mellem hinduprædikanter

Det var første gang nogensinde, at en statsleder fra et af de to lande deltog i modpartens indvielse, og det var et forunderligt syn at se pakistaneren bænket sammen med hindunationale vækkelsesprædikanter, der også var mødt op til Modis ceremoni. De to statsministre trykkede hånd, smilede til pressen og lovede at mødes igen.

Optimisterne talte om et nybrud i forholdet mellem Indien og Pakistan. De mente, at Modis ry som hardcore hindunationalist netop var afgørende, for ingen kunne da beskylde *ham* for at være blødsøden.

Granater i Kashmir

Men lykken var lunefuld. Et par måneder senere aflyste den indiske regering alle møder med den pakistanske regering,

efter at den pakistanske ambassadør i Delhi havde mødtes med politiske ledere fra det omstridte Kashmir. Snart var alt ved det gamle. Granaterne fløj hen over grænsen i Kashmir, og i april 2015 føjede Pakistan spot til skade, da de løslod den formodede bagmand bag terrorangrebet på Mumbai i 2008. Han er ikke blevet set siden.

I december 2015 trak Modi så en ny diplomatisk kanin op af hatten. På vej hjem fra et statsbesøg i Kabul tweetede Modi, at han "glædede sig til at mødes med Nawaz Sharif i Lahore". Et par timer senere landede han i Pakistan som den første indiske statsleder siden 2004. De to statsministre gav hinanden et knus, og blev enige om at starte på en frisk.

Angrebet i Pathankot

Men glæden var kortvarig. Den 2. januar trængte seks terrorister ind en indisk luftbase i Pathankot nær grænsen til Pakistan, og dagen efter blev et indisk konsulat i Afghanistan angrebet. Som så ofte før, blev angrebet sandsynligvis udført med støtte fra af den pakistanske efterretningstjeneste ISI, om end billedet er mere diffust i dag. Meget tyder på, at ISI har oplevet en ideologisk fragmentering, med autonome elementer, der kører deres eget løb.

I det lys er det kun blevet vanskeligere for Indien at indgå holdbare fredsaftaler med Pakistan. Uanset hvor meget den pakistanske regering end måtte ønske fred, er dele af militæret og efterretningstjenesten styret af andre hensigter: En dybfølt paranoia over for Indien. Et ønske om at fastholde militærets magtfulde rolle i det pakistanske samfund. Et klanbroderskab med medlemmerne af de vigtigste terrorgrupper, f.eks. Lashkar-e-Taibiyah. Eller alverdens andre skjulte dagsordner, som kun de færreste kender.

Militær blindgyde

Samtidig er Indiens militære muligheder begrænsede. Begge lande har atomvåben, og derfor er målrettede angreb på

terrorbaser i Pakistan en farlig affære. Desuden står det klart, også for det pakistanske militær, at den største trussel mod Pakistan er den ormegård af islamistiske terrorgrupper, som statsmagten selv har opfostret siden 1980'erne, og som nu har vendt sig mod sin herre.

Det tyder på, at Modi strategi overfor Pakistan bygger på denne erkendelse (han har ikke formuleret sin strategi overfor offentligheden): Indiens muligheder er begrænsede, der er hverken plads til krig eller fred, men omvendt udgør Pakistan heller ikke en overhængende trussel mod Indien.

De regelmæssige terrorangreb kan håndteres ad hoc, og derfor er det absurd, at Indien har en halv million soldater bundet i Kashmir, og bruger uanede ressourcer på at patruljere en iskold gletsjer i 6.000 meters højde. De midler kan bruges bedre andre steder.

At indkapsle Pakistan

Modi ønsker derfor, ligesom hans forgængere, at indkapsle det pakistanske problem, og i stedet fokusere på den store verden. Han har fra starten ført en aktivistisk udenrigspolitik, der hævder Indiens rolle som regional stormagt, og understøtter hans indenrigspolitiske mål om økonomisk udvikling. Konflikten med Pakistan er blevet en anakronisme.

Måske derfor fremstod Modi som den overbærende statsmand efter Pathankot-angrebet. Han fordømte ikke Pakistan, men beskyldte i stedet "enemies of humanity", og dermed takkede han USA's ønske om forsoning mellem de to parter. Forholdet til USA har sjældent været bedre.

Venner i Vestasien

Det samme gælder Modis ageren i Vestasien. For en måned siden underskrev han en omfattende handelsaftale med Iran, og fik dermed adgang til den strategisk vigtige havn i Chabahar, et stenkast fra den pakistanske grænse. Det var et

udenrigspolitisk mesterstykke, for han var lige vendt hjem fra en tilsvarende charmeoffensiv i Saudi Arabien, og har i forvejen tætte forbindelser til Israel. Indiens økonomiske pondus vejer tungere end gammelt nag mellem sunnier og shiaer, jøder og muslimer.

I det spil kan Pakistan ikke følge med. De står stadig mere isoleret på den internationale scene, efterhånden som deres gamle allierede er gået over til Indien. Snart har de kun Kina tilbage, som dog vejer tungt i det samlede regnskab.

Men i det store spil har Modi kørt Pakistan endnu længere ud af det sidespor, som Pakistan har befundet sig på de seneste 10 år. Pakistan kan enten holde fast i deres krav på Kashmir, og sende terrorgrupper ind over grænsen. Eller de kan søge et nyt forhold med Indien, med alt hvad deraf følger af intern splid. Det er et svært valg for Pakistan, men nemt for Modi. Han skal bare fortsætte sin nuværende kurs, og dele krammere ud til alverdens statsledere.

Photo Credit: ADM Institute for the Prevention of Postharvest Loss/ Flickr (Creative Commons)

Indien & Kina på dybt vand

Det Indiske Ocean har afgørende betydning for både Indien og Kina. Kina ønsker at sikre sine forsyningslinjer og stadfæste sin position som global stormagt. Og Indien ønsker at fastholde sin indflydelse og prestige i eget nærområde. Enhver forståelse af indisk udenrigspolitik starter her.

Først offentliggjort på Kongressen.com

Langt ude i det Indiske Ocean ligger Maldiverne med sine hvide strande og blidt svajende palmer. Den lille øgruppe er Asiens mindste land, cirka tre gange større end Amager, og tiltrækker hvert år én million turister. Halvdelen af dem er kinesere, og som det ofte er tilfældet med turister, bliver de anskuet med blandede følelser af de lokale.

Ifølge direktøren for Maldivernes turist PR-afdeling skyldes det blandt andet, at kineserne ofte "nøjes med halvpension. De hamstrer morgenbuffeten og spiser resterne til frokost". Og om aftenen sidder de på værelset og spiser instant noodles, mens restauranterne står tomme hen. Alligevel – de udgør jo trods alt landets største indtægtskilde – opfordrer han sine landsmænd til at "lægge deres fordomme til side og lære at elske kineserne".

Men det er ikke kun kinesere på halvpension, der valfarter til Maldiverne. I 2014 drog den kinesiske præsident Xi Jinping på officiel visit, og med ham fulgte store investeringer i broer og havneanlæg. Dét bekymrede inderne, for Maldiverne er en vigtig brik i spillet om det Indiske Ocean.

Et maritimt knudepunkt

Betydningen af det Indiske Ocean kan ikke undervurderes. Over halvdelen af den globale container-trafik, og 80% af al skibsbaseret olie og gas, går gennem det Indiske Ocean. Kina modtager 84% af al sin olie herfra, og Indien næsten 80% af sin samlede energiforsyning. Kina har store og voksende investeringer i Afrika, og mere end halvdelen af verdens væbnede konflikter udspiller sig i landene omkring det Indiske Ocean.

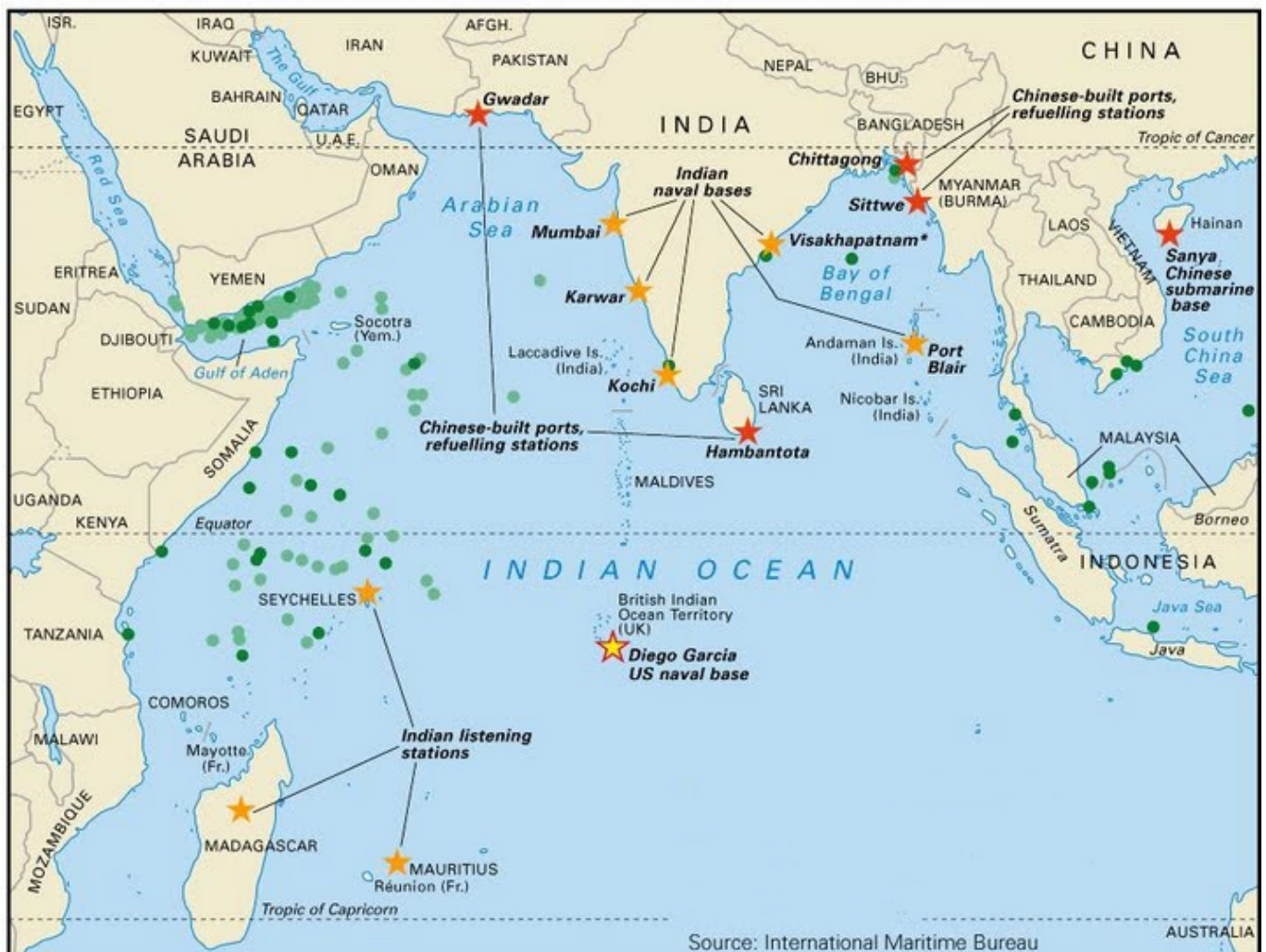
Området er strategisk vigtigt og meget sårbart, og uden tvivl Kinas svageste led, hvis der nogen sinde opstod en konflikt med Indien eller USA. For det er stadig den amerikanske flåde – og til en vis grad den indiske – der kontrollerer sejlruterne hen over det Indiske Ocean, og dét magtmonopol

skal brydes, hvis Kina skal etablere sig som global stormagt.

Perlekæden

Derfor har Kina kastet sig ud i en kraftig oprustning af flåden, så den fremover kan operere langt fra hjemlige kyster. Og på den diplomatiske front har de indledt en charmeoffensiv overfor Maldiverne, Seychellerne og de sydasiatiske lande (minus Indien) i et forsøg på at få kontrol med en række strategiske støttepunkter, den såkaldte String of Pearls (se kortet nedenfor).

GREAT POWER COMPETITION IN THE INDIAN OCEAN

Vejen frem går gennem lukrative handelsaftaler og investeringer, især i havneområder, som USA og Indien frygter kan omdannes til flådebaser med kort varsel. Sidste år blev de bange anelser bekræftet, da kinesiske atomubåde og fregatter

af to omgange lagde til i en kinesisk ejet containerterminal i Sri Lanka. Ifølge kineserne kom de i en god sags tjeneste; skibene skulle bare have nye forsyninger og frisk mandskab inden de skulle i kamp mod Somalias pirater.

Indisk oprustning...

Men det dulmede ikke inderne. De nærer en historisk mistro til Kina (se [Gammelt nag i Himalaya](#)) og mener, at Sri Lanka og det øvrige Sydasien hører til under deres interessesfære. Kinesiske flådebaser i det Indiske Ocean vil være dræbende for indisk prestige og regionale stormagtsaspirationer. Det er et forhold, der skal modarbejdes med alle kræfter, det gennemsyrrer hele Indiens sikkerheds- og udenrigspolitik.

For to måneder siden blev den første af fem indisk-producerede atomubåde erklæret kampklar, og i 2018 forventes det første indisk-producerede hangarskib at forlade tørdokken. Den indiske flådes opgave er ikke længere begrænset til patruljer langs kysten, men omfatter nu strategiske missioner på dybt vand.

... og charmeoffensiv

På det udenrigspolitiske plan har statsminister Modi især markeret sig på tre fronter, der alle (til dels) retter sig mod Kinas ekspansion: Tilnærmelser til Japan og USA, og et forsøg på at klynke skårene i nærområdet. Indiens naboer har ofte følt sig trynet af den store Goliat i midten. Nu skal deres loyalitet sikres, ikke kun med trusler og pres, men også med kærtegn.

Således inviterede Modi samtlige af Sydasiens statsoveroverhoveder til sin indvielse som statsminister i 2014. Dertil fulgte bilaterale møder dagen efter. Siden har Modi besøgt de fleste af landene, herunder Sri Lanka og Seychellerne som den første indiske statsleder i over 30 år (turen til Maldiverne blev aflyst på grund af et kup).

Gamle venner i Japan

På den storpolitiske scene har Modi styrket de alliancer, som allerede spirede frem under den tidligere regering. Han har især gødet jorden i forhold til Japan og USA. Modis forbindelse til Japan bygger på stærke personlige bånd til Japans statsminister Shinzo Abe. Deres forhold går mange år tilbage, til den gang Modi var delstatsleder af Gujarat. Begge er de glødende nationalister, begge dyrker et image som den stærke mand. Og begge er de bekymrede for Kinas voksende militære pondus og ekspansive fremfærd.

Japan var det første land Modi besøgte uden for Sydasien, og her drøftede de både økonomisk og militært samarbejde. I 2015 blev Japan et permanent medlem af den årlige MALABAR-flådeøvelse mellem Indien og USA – trods forventelige protester fra Kina.

Nye venner i USA

Men vigtigst – og mest skelsættende – er Indiens stadig tættere forhold til USA. Indien har altid vægeret sig ved stormagtsalliancer, og altid anskuet USA med en vis skepsis. De husker amerikanernes støtte til Pakistan gennem hele den kolde krig, og deres fremfærd i Vietnam. Desuden ville en alliance med USA kunne provokere Kina; trods alt en af Indiens vigtigste handelspartnere. Netop derfor – af historiske og aktuelle grunde – vil Indien og USA næppe indgå en formel alliance, blot et sikkerhedspolitisk samarbejde.

Sidste år var præsident Obama æresgæst ved den årlige Republic Day militærparade i Delhi, og kort efter udstedte Modi og Obama en fælles erklæring om, at Indien og USA ville "værne om den maritime sikkerhed og sikre fri sejlads, især i det Sydkinesiske hav" – en klar hentydning til Kinas hårdhændede krav på Spratly og Senkaku-øerne. Og for to uger siden underskrev de to landes forsvarsministre en række aftaler, der baner vej for et endnu tættere militært samarbejde, især

mellem deres flådeenheder.

Dermed er der lange udsigter til, at kineserne etablerer sig permanent i det Indiske Ocean. I hvert fald ikke militært; deres flåde vil ikke kunne matche en fælles indisk-amerikansk front så fjernt fra hjemlandet. I den nærmeste fremtid skal Indien kun frygte spredte krigsskibe på gennemfart, og måske nogle turister med hang til halvpension.

Dette indlæg blev bragt på www.kongressen.com den 9. maj 2016.

Gode kilder til den maritime dyst mellem Indien og Kina findes her:

- Center for International Maritime Security, Cimsec.org
- Centre for Strategic & International Studies, CSIS
- The Economist, [Who Rules the Waves?](#)

Photo Credit: Shutterstock/[Pavel Vakhrushev](#)

Gammelt nag i Himalaya

En 50 år gammel grænsestrid udgør den mest vedholdende konflikt mellem Indien og Kina. Stridens kerne er nogle forblæste bjergområder i det nordlige Himalaya, som umiddelbart burde vige for fælles handelsinteresser. Men det sker næppe foreløbig, for konflikten trækker næring fra gammel nag og gensidige fordomme.

Først offentliggjort på Kongressen.com

Det blev den værst tænkelige start på en ny begyndelse. Dagen før Kinas præsident Xi Jinping ankom til Indien på sit første

statsvisit i 2014, krydsede flere hundrede kinesiske tropper ind over grænsen til Indien. Hvad der egentlig skete, fortøner sig i Himalayas tynde luft. Så vidt vides, endte sammenstødet med håndgemæng og råbe-kor – ingen døde og sårede – men endnu engang sendte grænsestriden det indisk-kinesiske forhold ned under nulpunktet.

Kinesisk dobbeltspil

Det officielle Kina benægtede, at der var tale om en planlagt aktion, og hævdede, at de havde fyret den ansvarlige kommandant. Men den indiske statsminister Narendra Modi følte sig ydmyget, og i medierne florerede de sædvanlige konspirationsteorier om kinesisk dobbeltspil.

I givet fald var det ikke første gang kineserne talte med kløvet tunge. I 1979 startede Kina en krig mod Vietnam, netop som den indiske udenrigsminister ankom for at mægle i konflikten. I 1992 detonerede Kina et par atomvåben netop som den indiske præsident ankom på statsvisit. Og i 2013 var der sammenstød i Himalaya umiddelbart før den kinesiske statsminister landede i Indien. I en indisk optik har Kinas ledere en del til fælles med deres famøse terrakotta-statuer i Xian; de er umælende, urokkelige og umulige at aflæse.

Afledt af Cuba-krisen

Faktisk bygger hele grænsestriden på svig, i hvert fald i den indiske fortælling. Nehru, Indiens landsfader og første statsminister, mente at Kina og Indien delte et skæbnefællesskab. Asiens to gamle stormagter skulle samarbejde og holde sig uden for den kolde krig.

Men den 20. oktober 1962, mens resten af verden sad klinet til Cuba-krisen, angreb Kina Indien på to fronter i Himalaya. Kineserne knuste den indiske hær, og fjøede derefter spot til skade ved at trække sig tilbage fra de erobrede områder, som en kat, der ikke længere gad lege med musen. Dog beholdt de Aksai Chin, et goldt plateau i det vestlige Himalaya, lidt

mindre end Danmark.

Stadig i dag er parterne uenige om grænsedragningen, og udfordrer konstant hinanden langs den såkaldte LAC (Line of Actual Control). Indien anerkender ikke annekteringen af Aksai Chin, og striden er et følelsesmæssigt minefelt: Himalaya er gudernes hjem, og et vigtigt pilgrimsmål for hinduerne, og Indien har aldrig afgivet land til fremmede magter, i hvert fald ikke officielt.

Betydningen af et højt plateau

Men kineserne rømmer næppe Aksai Chin, for området forbinder Kinas to største (og potentielt mest turbulente) provinser med hinanden, Xinjiang og Tibet. Samtidig gør kineserne krav på den indiske delstat Arunachal Pradesh i det østlige Himalaya. De mener, at området er den del af Tibet, og dermed Kina.

Kineserne er især interesserede i byen Tawang, som huser det største og vigtigste tibetanske kloster uden for Kina. Hvis Dalai Lamaen lader sig reinkarnere efter sin død, vil Tawang være det oplagte sted, uden for kinesisk rækkevidde og dermed indflydelse på hvem der skal udnævnes!

Og således handler den aktuelle grænsestrid også om Tibet, og et ligeledes gammelt kinesisk nag over Indien. I 1959 trodsede Nehru Kina, da han tog i mod Dalai Lamaen og 80.000 tibetanske flygtninge. Det er muligt, at Nehru nærede varme følelser overfor Kina i 1962, men de var ikke gengældte.

Hårknude i Himalaya

Og derfor er der ingen udsigt til en afklaring af den over 3.000 km. lange grænse mellem Indien og Kina. Hverken Xi Jinping eller Narendra Modi kan indgå kompromisser uden at virke svage og eftergivende, hvilket blev bekræftet fornylig. I november 2015 mødtes højtstående militærdelegationer fra de to lande for at løse konflikten, men forgæves.

Konflikten glider næppe over i egentlige krigshandlinger, men den er et evigt horn i siden på de to nationer, og fastholder hinanden i hver deres fjendebillede: Indien som en papirtiger og tandløs stormagt. "Stor torden, lille regn" som kineserne siger. Og Kina som den kolde terrakotta-kriger, latent aggressiv, og aldrig helt til at stole på.

Denne artikel blev offentliggjort på "[Sikkerhedsrådet](#)" på Kongressen.com, den 29. januar, som den første af en række artikler om indisk udenrigspolitik.